

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 februarie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență :

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și Nicolae Gordilă,

a judecat în ședință publică recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov împotriva sentinței Judecătoriei principale a RASSM din 11 ianuarie 1926 în privința lui

Borș Dumitru Vasile, născut în anul 1879, originar din or. Chișinău, dom. în or. Tiraspol;

Procedura de citare legal îndeplinită.

Procurorul Sergiu Crijanovschi și avocatul Ana Chian s-au pronunțat pentru admiterea recursului în anulare, solicitînd casarea hotărîrii atacate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui **Borș Dumitru** de sub învinuirea adusă în baza art. 66 Cod penal.

Colegiul penal lărgit asupra recursului în anulare,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei principale a RASSM din 11 ianuarie 1926, **Borș Dumitru** a fost condamnat în baza art. 66, 98 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea sancțiunii art. 58 alin. (1) Cod penal (redacția an. 1922) la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii și după ispășirea pedepsei – deportat pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, Borș Dumitru a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în anul 1921 din nedorința de a locui în URSS, a fugit în România. În același an, benevol s-a angajat în calitate de agent la siguranța din or. Bender pentru a activa pe teritoriul URSS în favoarea statului român. Aflîndu-se în serviciul siguranței române, inculpatul de cîteva ori a fost trimis pe teritoriul sovietic cu misiuni speciale de spionaj. În scop de spionaj, inculpatul, la data de 25 mai 1925 a trecut în mod ilegal frontiera de stat, însă a fost reținut de grăniceri.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare prin care, invocînd temeiul prevăzut de art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței sus menționate în partea condamnării în baza art. 66 Cod penal, cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului Borș Dumitru, conform art. 391

alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucît există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Astfel, în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Borș Dumitru urmează a fi reabilitat, din motiv că probele acumulate nu sînt suficiente pentru confirmarea vinovăției ultimului de spionaj, adică de transmitere, sustragere sau colectare a informațiilor care constituie un secret de stat ocrotit în mod special unor state străine, organizații contrarevoluționare, așa cum prevede art. 66 Cod penal, iar sentința de condamnare este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente fiindcă a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecînd recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, cu modificările ulterioare, sînt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv și cele care au fost condamnate pentru neachitarea impozitelor sau neîndeplinirea planului de predare a pîinii la stat.

În aceste circumstanțe, hotărîrea de condamnare a lui **Borș Dumitru**, pentru spionaj, adică de transmitere, sustragere sau colectare a informațiilor este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, întrucît a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărîrea judecătorească menționată urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Borș Dumitru, în temeiul art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, **Borș Dumitru** urmează a fi reabilitat.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin.(1) și art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Judecătoriei principale a RASSM din 11 ianuarie 1926 privind condamnarea lui **Borș Dumitru Vasile** în baza art. 66 Cod penal, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizie este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la data de 25 februarie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă